

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 370/21
26.8.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Миланке Вукчевић, председника већа, Весне Карацић-Ристић и Весне Целетовић Цуцић, чланова већа, у парници тужиље мал. АА чији је законски заступник мајка ББ (ЈМБГ ...), обе из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Светлана Стојковић, адвокат из Београда, ул. Рада Неимара бр. 9 против туженог ББ (ЈМБГ ...) из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Александар Јакшић, адвокат из Београда, ул. Дантеова бр. 9, ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 1084/20 од 21.4.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.8.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 1084/20 од 21.4.2021. године, у ставу првом, другом и четвртном изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба туженог изјављена против става трећег, изреке пресуде Првог основног суда у Београду П2 1084/20 од 21.4.2021. године, као **НЕДОЗВОЉЕНА**.

Образложење

Изреком побијане пресуде Првог основног суда у Београду П2 1084/20 од 21.4.2021. године у ставу првом делимично је усвојен тужбени захтев мал. АА и обавезан је тужени ББ да на име свог доприноса за издржавање мал. АА плаћа месечно износ од 15.000,00 динара, почев од 1.9.2020. године па убудуће, док за то постоје законски услови, сваког 01-ог до 10-ог у месецу за текући месец, са законском затезном каматом од наредног дана од дана доспелости, па до исплате, уплатом на текући рачун законске заступнице мал. детета мајке ББ отворен код Комерцијалне банке АД Београд, број рачуна: ..., с тим што ће доспеле, а неисплаћене износе издржавања исплатити одједном, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом другим изреке констатовано је да се овом пресудом мења се став други изреке пресуде Првог општинског суда у Београду П 8832/09 од 26.11.2009. године. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да плаћа месечно износ преко досуђеног износа од 15.000,00 динара, а до траженог износа од 20.000,00 динара, као и да доспеле, а неплаћене месечне износе издржавања исплати са законском затезном каматом, почев од доспелости сваког појединачног месечног износа, па до исплате. Ставом четвртим одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против ове пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у целости из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, сходно овлашћењима из члана 386 ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), а у вези чл.202-207 Породичног закона Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично неоснована, а делимично недозвољена.

У проведеном поступку првостепени суд није починио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни битну повреду из тачке 12 тог члана, на коју се неосновано указује жалбом туженог, имајући у виду да је тај суд за своју одлуку дао јасне и непротивречне разлоге о одлучним чињеницама, тако да се правилност и законитост исте могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању пресудом Првог општинског суда у Београду П 8832/09 од 26.11.2009. године ставом првим изреке мал. АА, рођена ... године поверена је мајци на самостално вршење родитељског права, ставом другим изреке обавезан је тужени да на име свог доприноса издржавању мал.детета плаћа месечно износ од 5.000,00 динара почев од 26.11.2009. године, па убудуће док за то постоје законски услови. Мал.тужиља је свој захтев засновала на околности да је од доношења наведене одлуке протекло више од десет година, да су се потребе мал.детета промениле, сходно узрасту детета, те износ који је тужени обавезан да плаћа није довољан за њихово намирење, при чему отац, овде тужени, ни до сада наведени износ није плаћао. Тужени је преко пуномоћника оспорио тужбу и тужбени захтев у целости. Законска заступница мал.тужиље је засновала брак (са ГГ), у коме је рођено још двоје малолетне деце и то мал. ДД, рођен дана ... године и мал. ЂЂ, рођена дана године, незапослена је и нема уписан радни стаж. Тужени се води као незапослено лице и налази се на евиденцији лица која траже запослење почев од 21.12.2020. године и не води у службеној евиденцији, као обвезник по основу изворних локалних јавних прихода на територији града Београда закључно са 22.12.2020. године и у браку са ЕЕ је рођена мал. ЖЖ дана ... године. У свом исказу мајка, законска заступница мал. тужиље, АА, је навела да од доношења претходне пресуде 2009.године тужени није доприносио издржавању мал.детета, нити је са њом одржавао контакте, да мал. АА сада има ... година и ученик је ... разреда средње Текстилне школе, да је за набавку уџбеника у овој школској години издвојила је износ од 10.000,00 динара, за набавку половне сингер машине, неопходне за школовање детета износ од 24.000,00 динара, за школски пропратни прибор око 20.000,00 динара, за ваншколске активности (мал.тужиља иде на модерни балет) месечно плаћа износ од 3.500,00 динара, за набавку костима за плес издваја два пута годишње износ од по 3.000,00 динара, за балетанке износ од око 2.000,00 динара један, или два пута годишње у зависности од потребе мал.детета. Објаснила је да мал.АА бавећи се плесом путује око два пута годишње на такмичења у иностранству, која некада трају 3-4 дана, а некада и до 15 дана, када јој за џепарац даје износ од по 15 евра дневно. Осим тога, мал.АА похађа часове енглеског језика, за које издваја износ од 50 евра месечно, за ужину мал.детету даје износ од 300,00 динара дневно када иде у школу, док јој за рођендане, или одласке у град даје износ од око 2.000,00 динара месечно, њихова породица (мал.АА, супруг и још двоје мал.деце) станује са родитељима њеног супруга у кући, која је власништво родитеља њеног супруга, који у целости сnose трошкове комуналија за ту непокретност,

помажу им у чувању деце и у трошковима исхране, који на месечном нивоу за целу породицу износе од 60.000,00 до 100.000,00 динара, за трошкове гардеробе мал.детета издваја око 50.000,00 динара по сезони, за козметику мал.тужиље издваја месечно износ од 5.500,00 динара (за три препарата, јер мал.тужиља има проблематичну кожу), за трошкове летовања за мал.дете издваја око 200 евра. Навела је и то да је од марта месеца 2020. године незапослена и повремено обавља хонорарне послове, од којих на свака три месеца оствари зараду од око 10.000,00 динара, да је од почетка пандемије престала да се бави кетерингом и затворила је фирму која се тиме бавила, да је њен супруг, такође, незапослен и повремено оствари зараду од око 300 до 400 евра месечно, као бравар. Мајка законске заступнице им помаже тако што од пензије даје износ од 3.000,00 до 5.000,00 динара месечно и обезбеђује им храну, као и њен брат, који им током месеца даје пар хиљада динара за потребе мал.детета, док сестра њеног супруга помаже у издржавању деце, на тај начин што им купује гардеробу, изведе их у град, или их води на море. Тужени ББ, саслушан у својству странке је навео да је од доношења претходне пресуде доприносио издржавању мал. тужиље тако што јој је куповао ствари, давао цепарац и то је радио у договору са мајком мал.детета, с обзиром да је износ који је наведен у пресуди био последица њиховог договора и нису се стриктно држали тог износа, као ни начина плаћања одређеног у пресуди из 2009 године, јер су имали коректан однос. Објаснио је да је од 2006. године без сталног запослења и ради по уговору о делу- хонорарно када га позову за израду софтвера, или за израду машинских делова за производњу машина за исхрану, да је током ранијег периода (до 2019. године) имао повремене послове и у иностранству, а 2018. године, када се враћао из Русије, на граници му је одузет износ од 45.000 долара, који је покушао да унесе у земљу, а није га пријавио надлежним органима, па је против њега покренут и кривични поступак. Навео је да од повремених послова израде софтвера месечно заради око 100 до 150 евра, да живи у стану површине 80м², који је власништво његове мајке, која у целости сноси трошкове његовог становања и исхране, од пензије коју остварује у износу од 38.000,00 динара и повремено му даје новац када му затреба, (да је његова мајка болесна и готово непокретна, па свакодневно брине о њој), да има обавезу издржавања још једног мал.детета, кћерке ЖЖ, рођене ... године, која болује од леукемије и да учествује у њеном чувању, свакодневно је обилази у стану њене мајке и код њих борави по пар дана, ради неге детета (због те болести је са мал. ЖЖ провео 6 месеци на Институту за мајку и дете), али није могао да се изјасни о томе којим износом доприноси њеном издржавању, већ да помаже колико може, не поседује непокретности на

своје име, а власник је аутомобила марке Голф 4, 1998. годиште (који је тренутно покварен). Мал.тужиљу виђа редовно и доприноси њеном издржавању колико је у могућности, при чему би волео и више да доприноси кад би могао, али да тешко зарађује новац, с обзиром да при раду долази у сусрет са опасним материјама и супстанцама, (прошле године је радио у Барајеву на тестирању машина које служе за обраду опасних отпадних материја и последњих 4 месеца је са том фирмом, у којој је радио непријављено, осим један месец, у свађи, јер му нису исплатили зараде, чију висину не зна, јер је зараду тражио у дневним износима, који су му тада били потребни, а имао је и фиксни износ за који је радио, од 1.200,00 динара дневно-за радни дан). Тужени сматра некоректним што га мал.дете не зове "тата", већ га ословљава по презимену.

Имајући у виду напред изнето првостепени суд је нашао да се ради о захтеву који је основан, с обзиром да су се од доношења претходне одлуке, (пре више од 11 година), промениле околности на страни мал. тужиље АА, која је у време доношења претходне пресуде била стара ... година, сходно чему су се повећали трошкови њене исхране, одеће, обуће, трошкови школовања и ваннаставних активности, тренинга, џепарца, као и околности на страни туженог, који има обавезу издржавања још једног мал.детета (а незапослен је, као и у време доношења претходне одлуке). Приликом одлучивања првостепени суд је утврдио висину потреба мал.тужиље у износу од 30.000,00 динара месечно, а имао је у виду и могућности оба родитеља да доприносе издржавању мал. детета, након чега је обавезао туженог да доприноси издржавању мал. АА износом од 15.000,00 динара месечно почев од 1.9.2020.године, сходно постављеном захтеву, налазећи да ће тим износом, заједно са доприносом мајке-законске заступнице мал.тужиље, њене потребе бити задовољене, уз свакодневну бригу и ангажовање мајке, ценећи при томе и минималну суму издржавања, која представља суму коју као накнаду за храњенике и лица на породичном смештају, периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом, па је нашао да у смислу члана 164 Породичног закона Републике Србије има места повећању доприноса туженог за издржавање малолетне тужиље и одлучио као у ставу првом изреке пресуде, сходно чему је измењен став други пресуде Првог општинског суда у Београду П.8832/09 од 26.11.2009. године и одлучено као у изреци побијане пресуде.

Полазећи од овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, које се ни жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу, правилно је

поступио првостепени суд када је изменио одлуку о висини издржавања мал.тужиље, с обзиром на утврђене измењене околности, како на страни мал.тужиље, као повериоца издржавања, тако и на страни туженог, као дужника издржавања и правилно је првостепени суд на спорни однос парничних странака применио материјално право и то наведене одредбе Породичног закона, када је одлучио као у изреци побијане пресуде, а за своју одлуку је дао довољне и аргументоване разлоге, које прихвата и овај суд, као другостепени.

Наиме, одредбом чл. 160 Породичног закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о миминалној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања, зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања. Могућност дужника издржавања зависи од његових прихода, могућности, запослења, стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. Минимална сума издржавања претставља суму коју накнаду храњенике односно за лица на породичном смештају периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом. Дакле, примењујући наведену законску одредбу и по налажењу Апелационог суда, начин и висина издржавања правилно су одређени према критеријумима за одређивање издржавња прописаних одредбом члана 160-162 Породичног закона.

Стога се неосновано жалбом туженог оспорава правилност одлучивања првостепеног суда, посебно да је тај суд пропустио да правилно утврди чињенично стање, те да је сходно томе пропустио да правилно примени материјално право, досуђујући непримерено висок износ на име доприноса туженог за издржавање мал. АА, будући да је првостепени суд приликом одлучивања водио рачуна о како о потребама малолетног детета, тако и о могућностима родитеља, овде туженог да доприноси његовом издржавању, с обзиром на измењене околности како на страни мал.тужиље, тако и на страни туженог, посебно висину његове зараде, па је нашао да ће износ којим је одређено издржавање бити довољан да уз допринос мајке задовољи потребе маолетног детета.

Неосновано жалбом тужени указује да првостепени суд није био у обавези да се приликом доношења одлуке руководи минималном сумом издржавања, која представља суму коју као накнаду за храњенике и лица

на породичном смештају, периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом, а која у моменту пресуђења износи 31.376,00 динара и представља оријентациони износ (испод кога, по правилу, са изузецима, а супротно наводима жалбе, суд не може утврђивати месечне потребе детета). Одредбом члана 162 став 3 ПЗ РС прописано је, да ако је поверилац издржавања дете висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда какав ужива родитељ - дужник издржавања. С тим у вези и по налажењу овога суда, досуђени износ је адекватан, с обзиром да се истим могу задовољити основне потребе мал.детета, неопходне за њен правилан раст и развој са једне стране, а да се тиме не угрожава егзистенција туженог, као дужника издржавања са друге стране. Све ово с обзиром да је обавеза издржавања мал.детета приоритетна дужност родитеља и сматра се да је родитељ дужан и по цену жртвовања неких сопствених потреба, да обезбеди издржавање свом мал. детету, (при чему се допринос законске заступнице, као родитеља код кога се дете налази на нези, чувању и васпитању, кроз вршење родитељског права у оквиру укупних потреба за добробит детета, не састоји само у новчаним давањима, већ и у свакодневном раду, старању и нези мал.детета). Наиме, оба родитеља су дужна да доприносе издржавању детета, те како су и тужени и законска заступница мал.тужиље радно способни (у списима предмета нема доказа о њиховој неспособности за рад), то по налажењу овога суда, имају могућности да додатним радом, обезбеде довољно средстава за издржавање мал.детета и искористе све своје потенцијале, како би обезбедили недостајућа средства за издржавање и остварили законите приходе, којима се у разумној мери подмирују потребе мал.детета, уколико сматрају да приходи које тренутно остварују нису довољни за задовољење њихових потреба и потреба лица која су дужни да издржавају.

Супротно жалбним наводима туженог, првостепени суд је у конкретном случају приликом одлучивања ценио и чињеницу да тужени има законску обавезу издржавања још једног малолетног детета, старости седам година, које се лечи од леукемије, али налази да се иста углавном испољава кроз негу и бригу, с обзиром да и сам тужени није могао ни оквирно да определи новчани износ који евентуално даје на име издржавања тог мал.детета, као и да помаже својој мајци, која је болесна и има потребу за негом, али сматра да је тужени дужан да доприноси издржавању своје мал.деце и то не само према својим стварним приходима, већ и према својим могућностима да исте оствари, имајући у виду његове године живота, занимање и финансијске прилике, као и

чињеницу да тужени има различита знања и способности, бави се израдом софтвера (што је данас тражено и добро плаћено занимање), да је обучен за рад на машинама за обраду опасних материја и поседује сертификат за рад на висинама. Знања из овако различитих и специфичних области, по оцени суда омогућава туженом да радом прибави средства за издржавање мал.детета, при чему тужени живи у стану који је у власништву његове мајке, те не сноси трошкове закупа стана и нити комуналне трошкове, те у сопственом издржавању има помоћ своје мајке, па се тим, као ни осталим наводима туженог, не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, нити су од утицаја на доношење другачије одлуке у означеном делу.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је иста донета правилном применом одредби члана 150 и 153 Закона о парничном поступку, а у вези одредбе члана 207 Породичног закона Републике Србије.

Са изложеног, Апелациони суд је применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Одлука као у другом ставу изреке донета је применом члана 387 став 1 тачка 1 ЗПП, имајући у виду да тужени нема правни интерес за изјављивање жалбе против одлуке садржане у ставу трећем изреке побијане пресуде, обзиром да је истим одбијен део постављеног тужбеног захтева мал. тужиље.

**Председник већа-судија
Миланка Вукчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић